

# DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA  
SOCIALISTA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ranku Krivokapiću

81000 Podgorica  
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161  
faks: 020/ 247 572  
e-mail: klub.dps@skupština.me

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	30. VI 20 14 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-2/14-3
VEZA:	
EPA:	511 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG: Datum,

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranja, radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

POSLANICI

Zoran Jelić

Halil Đuković

Zorica Kovačević

Maria Šćepanović

## **PREDLOG**

### **ZAKON**

#### **O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**

##### **Član 1**

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG", br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG”, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13 i 6/14) poslije člana 197j dodaje se novi član koji glasi:

##### **„Član 197k**

Izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona osiguranik kome je u crnoj metalurgiji-željezara i njeni raniji pogoni, prestao radni odnos zbog uvođenja stečaja stiče pravo na starosnu penziju ako ima navršenih 30 godina staža osiguranja.

Pravo na starosnu penziju u skladu sa stavom 1 ovog člana može se ostvariti do 30. septembra 2014. godine”.

##### **Član 2**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore.

## **O B R A Z L O Ž E N J E**

### **I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

### **II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG", br. 54/03) donijela je Skupština Republike Crne Gore 24. septembra 2003. godine, i u primjeni je od 1. januara 2004. godine. Nakon toga izvršeno je više izmjena i dopuna Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12 i 38/13).

Dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju predlažu se kako bi se osiguranicima, koji su radili u oblasti crne metalurgije-željezara i njeni raniji pogoni, a kojima je radni odnos prestao zbog uvođenja stečaja, propisali povoljniji uslovi za ostvarivanje prava na penziju od uslova utvrđenih za ostale osiguranike

### **III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA**

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbijediti usaglašenost ovog Zakona, već se ova oblast uređuje nacionalnim zakonodavstvom.

### **IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA**

U članu 1 propisuju se uslovi pod kojima osiguranici, koji su radili u oblasti crne metalurgije-željezara i njeni raniji pogoni, a kojima je radni odnos prestao zbog uvođenja stečaja, mogu ostvariti pravo na starosnu penziju pod uslovima koji su povoljniji od uslova koji su propisani za ostale kategorije osiguranika.

Predlaže se da pravo na starosnu penziju ova kategorija osiguranika stiče kad navrši 30 godina staža osiguranja. Pravo na starosnu penziju po ovom osnovu može se ostvariti do 30. septembra 2014. godine.

### **V FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA JE POTREBNO OBEZBIJEDITI ZA SPROVOĐENJE ZAKONA SA PROCJENOM EFEKATA PRIMJENE OVOG ZAKONA**

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore, u iznosu od oko 990.000 eura na godišnjem nivou.

## **VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU**

Predlaže se Skupštini da u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore ("Službeni list CG", br. 7/2010) ovaj zakon donese po skraćenom postupku kako bi se obezbijedila njegova blagovremena primjena iz razloga što se istim uređuju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja za osiguranike koji su radili u oblasti crne metalurgije-željezara i njeni raniji pogoni, a kojima je radni odnos prestao zbog uvođenja stečaja. Uslovi za ostvarivanje prava na penziju, čije propisivanje se predlaže ovom dopunom, ukazuju da se radi o posebnoj kategoriji osiguranika kojima je radni odnos prestao usljed otvaranja stečaja. Kako se na ovaj način navedenoj kategoriji osiguranika obezbjeđuju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja po posebnim uslovima, predlažemo da se ovaj zakon donese po skraćenom postupku čime se stvaraju uslovi za odlazak u penziju jednog broja osiguranika koji ispunjavaju predložene uslove.

**PREGLED ODREDBI  
ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU  
KOJE SE DOPUNJUJU**

**PREGLED ODREDBI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU  
ČIJE SE DOPUNE PREDLAŽU**

**Član 197**

Izuzetno od odredbe člana 17 stav 1 ovog zakona, pravo na starosnu penziju osiguranik stiže kad navršši:

- 1) u 2004. godini 60 godina i 6 mjeseci života (muškarac), odnosno 55 godina i 6 mjeseci života (žena) i 19 godina i 6 mjeseci penzijskog staža;
- 2) u 2005. godini 61 godinu života (muškarac), odnosno 56 godina života (žena) i 19 godina penzijskog staža;
- 3) u 2006. godini 61 godinu i 6 mjeseci života (muškarac), odnosno 56 godina i 6 mjeseci života (žena) i 18 godina i 6 mjeseci penzijskog staža;
- 4) u 2007. godini 62 godine života (muškarac), odnosno 57 godina života (žena) i 18 godina penzijskog staža;
- 5) u 2008. godini 62 godine i 6 mjeseci života (muškarac), odnosno 57 godina i 6 mjeseci života (žena) i 17 godina i 6 mjeseci penzijskog staža;
- 6) u 2009. godini 63 godine života (muškarac), odnosno 58 godina života (žena) i 17 godina penzijskog staža;
- 7) u 2010. godini 63 godine i 6 mjeseci života (muškarac), odnosno 58 godina i 6 mjeseci života (žena) i 16 godina i 6 mjeseci penzijskog staža;
- 8) u 2011. godini 64 godine života (muškarac), odnosno 59 godina života (žena) i 16 godina penzijskog staža;
- 9) u 2012. godini 64 godine i 6 mjeseci života (muškarac), odnosno 59 godina i 6 mjeseci života (žena) i 15 godina i 6 mjeseci penzijskog staža.

Osiguraniku kome se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju iz stava 1 ovog člana snižava se u skladu sa članom 18 ovog zakona.

Godine života iz stava 1 tač. 1 do 9 ovog člana, čijim navršenjem se u period od 1. januara 2004. do 31. decembra 2012. godine stiže pravo na starosnu penziju su godine života do kojih se, u tom periodu, shodno odredbi člana 37 stav 1 tačka 2 ovog zakona, stiže pravo na invalidsku penziju.

Ako osiguranik, kod koga je invalidnost prouzrokovana povredom van rada ili bolešću nastala poslije navršenja godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju iz stava 1 ovog člana, ne ispunjava uslove u pogledu penzijskog staža za sticanje prava

na starosnu penziju, stiče pravo na invalidsku penziju, pod uslovom da je gubitak radne sposobnosti nastao do navršenja godina života iz člana 17 stav 1 ovog zakona i da ima navršen penzijski staž koji mu pokriva najmanje 1/3 radnog vijeka.

#### **Član 197a**

Izuzetno od čl. 17, 197 i 198 ovog zakona, pravo na starosnu penziju mogu ostvariti osiguranici - zaposleni koji rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, i to:

- 1) ovlašćeni službenici u smislu propisa o vršenju unutrašnjih i policijskih poslova;
- 2) ovlašćeni službenici Agencije za nacionalnu bezbjednost;
- 3) profesionalna vojna lica na službi u Vojsci Crne Gore;
- 4) zaposleni u organima i organizacijama koji, u smislu propisa o odbrani, rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem;
- 5) ovlašćena službena lica u smislu propisa o izvršenju krivičnih sankcija.

#### **Član 197b**

Osiguranik iz člana 197a ovog zakona stiče pravo na starosnu penziju ako je navršio najmanje 50 godina života i 20 godina staža osiguranja, od čega najmanje 10 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

U period od 10 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, u smislu stava 1 ovog člana, kumulativno se računa period proveden na radnim mjestima, odnosno poslovima iz člana 197a tač. 1 do 5 ovog zakona na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Osiguranici iz stava 1 ovog člana pravo na penziju mogu ostvariti iako nemaju status ovlašćenih službenih lica, odnosno profesionalnih vojnih lica, odnosno zaposlenih u organima i organizacijama koji u smislu propisa o odbrani rade na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, ako su na tim poslovima proveli najmanje 20 godina.

#### **Član 197v**

Osiguraniku iz člana 197b ovog zakona starosna penzija, odnosno invalidska penzija određuje se u skladu sa odredbama čl. 19 do 27, odnosno čl. 37 do 40 i člana 202 ovog zakona.

Kod određivanja penzije iz stava 1 ovog člana lični koeficijent osiguranika se utvrđuje u skladu sa članom 200 ovog zakona.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je to za osiguranika povoljnije, lični koeficijent se utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava.

Kalendarska godina koja prethodi godini ostvarivanja prava iz stava 3 ovog člana je poslednja kalendarska godina u kojoj je osiguranik čitave godine bio u osiguranju na poslovima iz člana 197a tač. 1 do 5 ovog zakona i ostvario zaradu, odnosno naknadu zarade za svih 12 meseci staža osiguranja.

Osiguraniku iz člana 197b stav 3 ovog zakona kalendarska godina koja prethodi godini ostvarivanja prava iz stava 3 ovog člana je poslednja kalendarska godina u kojoj je osiguranik čitave godine bio u osiguranju na poslovima iz člana 197a tač. 1 do 5 ovog zakona i ostvario zaradu, odnosno naknadu zarade za svih 12 meseci staža osiguranja.

Iznos penzije utvrđen primjenom odredbi st. 1 do 5 ovog člana uvećava se za 20%.

Iznos penzije iz stava 6 ovog člana ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne, odnosno invalidske penzije utvrđene odredbama čl. 28 i 41 ovog zakona.

Iznos penzije iz stava 6 ovog člana ne može biti manji od najniže starosne, odnosno invalidske penzije utvrđene odredbama čl. 29 i 41 ovog zakona.

#### **Član 197g**

Razlika između penzije utvrđene primjenom odredaba čl. 197b i 197v ovog zakona i penzije koju bi osiguranik ostvario primjenom odredaba čl. 17, 197 i 198 ovog zakona kao i cio iznos penzije određene osiguraniku koji ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na penziju utvrđene u čl. 17, 197 i 198 ovog zakona obezbjeđuje se u budžetu Crne Gore.

Odredba stava 1 ovog člana odnosi se i na porodične penzije određene od starosne, odnosno invalidske penzije iz čl. 197b i 197v ovog zakona.

#### **Član 197d**

Pravo na penziju primjenom odredaba čl. 197a, 197b i 197v ovog zakona može se ostvariti do 31. decembra 2012. godine.

#### **Član 197d**

Izuzetno od odredbe člana 17 stav 1 ovog zakona, pravo na starosnu penziju osiguranik stiče kad navršši 15 godina penzijskog staža i:

- 1) u 2010, 2011, 2012. i 2013. godini 65 godina života (muškarac), odnosno 60 godina života (žena);
- 2) u 2014. godini 65 godina i dva meseca života (muškarac), odnosno 60 godina i tri meseca života (žena);
- 3) u 2015. godini 65 godina i četiri meseca života (muškarac), odnosno 60 godina i šest meseci života (žena);
- 4) u 2016. godini 65 godina i šest meseci života (muškarac), odnosno 60 godina i devet meseci života (žena);

- 5) u 2017. godini 65 godina i osam mjeseci života (muškarac), odnosno 61 godina života (žena);
- 6) u 2018. godini 65 godina i deset mjeseci života (muškarac), odnosno 61 godina i tri mjeseca života (žena);
- 7) u 2019. godini 66 godina života (muškarac), odnosno 61 godina i šest mjeseci života (žena);
- 8) u 2020. godini 66 godina i dva mjeseca života (muškarac), odnosno 61 godina i devet mjeseci života (žena);
- 9) u 2021. godini 66 godina i četiri mjeseca života (muškarac), odnosno 62 godine života (žena);
- 10) u 2022. godini 66 godina i šest mjeseci života (muškarac), odnosno 62 godine i tri mjeseca života (žena);
- 11) u 2023. godini 66 godina i osam mjeseci života (muškarac), odnosno 62 godine i šest mjeseci života (žena);
- 12) u 2024. godini 66 godina i deset mjeseci života (muškarac), odnosno 62 godine i devet mjeseci života (žena);
- 13) u 2025. godini 63 godine života (žena);
- 14) u 2026. godini 63 godine i tri mjeseca života (žena);
- 15) u 2027. godini 63 godine i šest mjeseci života (žena);
- 16) u 2028. godini 63 godine i devet mjeseci života (žena);
- 17) u 2029. godini 64 godine života (žena);
- 18) u 2030. godini 64 godine i tri mjeseca života (žena);
- 19) u 2031. godini 64 godine i šest mjeseci života (žena);
- 20) u 2032. godini 64 godine i devet mjeseci života (žena);
- 21) u 2033. godini 65 godina života (žena);
- 22) u 2034. godini 65 godina i tri mjeseca života (žena);
- 23) u 2035. godini 65 godina i šest mjeseci života (žena);
- 24) u 2036. godini 65 godina i devet mjeseci života (žena);
- 25) u 2037. godini 66 godina života (žena);
- 26) u 2038. godini 66 godina i tri mjeseca života (žena);
- 27) u 2039. godini 66 godina i šest mjeseci života (žena);
- 28) u 2040. godini 66 godina i devet mjeseci života (žena).

Osiguraniku kome se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju iz stava 1 ovog člana u periodu od 2013. do 2040. godine snižava se u skladu sa članom 18 ovog zakona.

Godine života iz stava 1 tač. 1 do 28 ovog člana, čijim navršenjem se, u periodu od 1. januara 2013. godine do 31. decembra 2040. godine, stiče pravo na starosnu penziju su godine života do kojih se u tom periodu shodno odredbi člana 37 stav 1 tačka 2 ovog zakona stiče pravo na invalidsku penziju.



- 7) u 2017. godini 65 godina i osam mjeseci života;
- 8) u 2018. godini 65 godina i deset mjeseci života;
- 9) u 2019. godini 66 godina života;
- 10) u 2020. godini 66 godina i dva mjeseca života;
- 11) u 2021. godini 66 godina i četiri mjeseca života;
- 12) u 2022. godini 66 godina i šest mjeseci života;
- 13) u 2023. godini 66 godina i osam mjeseci života;
- 14) u 2024. godini 66 godina i deset mjeseci života.

Iznos prijevremene starosne penzije utvrđen u skladu sa stavom 1 ovog člana zadržava se i poslije navršenih godina života iz stava 1 ovog člana.

#### **Član 197z**

Izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Pravo na starosnu penziju u skladu sa stavom 1 ovog člana može se ostvariti do 31. decembra 2011. godine.

#### **Član 197i**

Pravo na starosnu penziju sa navršenih 20 godina staža osiguranja, bez obzira na godine starosti, ima jedan od roditelja koji ima dijete, bez obzira na godine života djeteta, sa teškim smetnjama u razvoju koje je korisnik lične invalidnine.

Visina penzije za roditelja djeteta sa teškim smetnjama u razvoju, koje je korisnik lične invalidnine, uvećava se za 20% kao i licima iz člana 197a, a u vezi člana 197v.

#### **Član 197j**

Izuzetno od odredbe člana 17 ovog zakona osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima na kojima se u aluminijumskoj industriji staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Pravo na starosnu penziju u skladu sa stavom 1 ovog člana može se ostvariti do 30. septembra 2013. godine”.

## Član 197e

Odredba člana 17a ovog zakona primjenjuje se na osiguranika ženu od 1. januara 2022. godine.

Izuzetno od člana 27a ovog zakona, u periodu od 2022. do 2040. godine, osiguraniku ženi se prijevremena starosna penzija određuje na način kako se određuje starosna penzija, s tim što je iznos te penzije umanjen za 0,35% za svaki mjesec ranijeg odlaska u penziju prije navršenih:

- 1) u 2022. godini 62 godine i tri mjeseca života;
- 2) u 2023. godini 62 godine i šest mjeseci života;
- 3) u 2024. godini 62 godine i devet mjeseci života;
- 4) u 2025. godini 63 godine života;
- 5) u 2026. godini 63 godine i tri mjeseca života;
- 6) u 2027. godini 63 godine i šest mjeseci života;
- 7) u 2028. godini 63 godine i devet mjeseci života;
- 8) u 2029. godini 64 godine života;
- 9) u 2030. godini 64 godine i tri mjeseca života;
- 10) u 2031. godini 64 godine i šest mjeseci života;
- 11) u 2032. godini 64 godine i devet mjeseci života;
- 12) u 2033. godini 65 godina života;
- 13) u 2034. godini 65 godina i tri mjeseca života;
- 14) u 2035. godini 65 godina i šest mjeseci života;
- 15) u 2036. godini 65 godina i devet mjeseci života;
- 16) u 2037. godini 66 godina života;
- 17) u 2038. godini 66 godina i tri mjeseca života;
- 18) u 2039. godini 66 godina i šest mjeseci života;
- 19) u 2040. godini 66 godina i devet mjeseci života.

Iznos prijevremene starosne penzije utvrđen u skladu sa stavom 2 ovog člana zadržava se i poslije navršenih godina života iz stava 2 ovog člana.

## Član 197ž

Izuzetno od člana 27a ovog zakona, u periodu od 2011. do 2024. godine osiguraniku muškarcu se prijevremena starosna penzija određuje na način kako se određuje starosna penzija, s tim što je iznos te penzije umanjen za 0,35% za svaki mjesec ranijeg odlaska u penziju prije navršenih:

- 1) u 2011. godini 64 godine života;
- 2) u 2012. godini 64 godine i šest mjeseci života;
- 3) u 2013. godini 65 godina života;
- 4) u 2014. godini 65 godina i dva mjeseca života;
- 5) u 2015. godini 65 godina i četiri mjeseca života;
- 6) u 2016. godini 65 godina i šest mjeseci života;